

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 18^η Ιανουαρίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Άννα Χριστοδουλάκου Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση – Εισηγήτρια και
Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 13.12.2018 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ΑΕΠΠ
1337/17-12-2018, της προσφεύγουσας..... (εφεξής
«προσφεύγων»), που εδρεύει στον ....., Τ.Κ. ...., ..., νομίμως
εκπροσωπούμενης.

Κατά του ..... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή») νομίμως
εκπροσωπούμενου.

Με την υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή ο προσφεύγων
επιδιώκει α) να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση με αριθμό 238/2018 και
το αντίστοιχο πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με αριθμό συνεδρίασης
35/2018 ως προς το τμήμα που απορρίπτει την οικονομική του προσφορά για
την ομάδα με αριθμό 12 της διακήρυξης και β) να κριθεί αποδεκτή η
οικονομική προσφορά του και να ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος, για την
ομάδα 12 του εν θέματι διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτση
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί
το νόμιμο (ελάχιστο), σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του
ΠΔ 39/2017 e-παράβολο, ύψους 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με
κωδικό ....., αντίγραφο αποδεικτικού πληρωμής στην Τράπεζα
..... της 13/9/2018, καθώς και αντίγραφο της σελίδας της Γενικής

Αριθμός απόφασης: 150/2019

Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών του ως άνω παραβόλου, με αναφορά κατάστασης «δεσμευμένο»).

2. Επειδή, με την με αριθμ. πρωτ. .... διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό δημόσιο ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ....., με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής, εκτιμώμενης αξίας σύμβασης 395.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Επισημαίνεται, ότι ο προϋπολογισμός της επίμαχης ομάδας 12 με τίτλο «.....» ανέρχεται στο ποσό των 88.500, 00 ευρώ πλέον ΦΠΑ (βλ. άρθρο 2.2.2. της διακήρυξης).

3. Επειδή περίληψη της ως άνω διακήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα των Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 13/9/2018 το πλήρες κείμενο της προκήρυξης αναρτήθηκε στις 13/9/2018 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ.....) και στο ΕΣΗΔΗΣ στις 14/9/2018 και έλαβε αριθμό Συστήματος .....

4. Επειδή με το με αριθμ. πρωτ. 32746/11-12-2018 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής κοινοποιήθηκε την 11/12/2018 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού η με αριθμό 238/2018 της 10/12/2018 προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, με την οποία απερρίφθη η προσφορά του προσφεύγοντος και ανεδείχθη ως προσωρινή ανάδοχος της Ομάδας 12 η εταιρεία ....., κατόπιν έγκρισης του με αριθμό πρωτ. 32350/5-12-2018 πρακτικού της αρμόδιας Επιτροπής περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών.

5. Επειδή το Πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής αναφέρει ως προς την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών τα εξής *«Στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά συστήματος του παραπάνω Οικονομικού Φορέα, διαπιστώθηκε ότι από λάθος το συνολικό ποσό των υπηρεσιών και το συνολικό ποσό των Ανταλλακτικών της προσφοράς στην ομάδα 12, δεν προκύπτουν από τα ποσοστά έκπτωσης, τα οποία αναγράφονται στο έντυπο οικονομικής προσφοράς που κατατέθηκε σύμφωνα με το υπόδειγμα της υπηρεσίας. Το λάθος αυτό παρατηρήθηκε στην 12η ομάδα στην οποία συμμετέχει η παραπάνω εταιρεία. Οι δύο οικονομικές προσφορές που κατατέθηκαν*

Αριθμός απόφασης: 150/2019

προβλέπονται από την διακήρυξη και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες από τον συμμετέχοντα στο διαγωνισμό.

Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της αναλυτικής διακήρυξης η οικονομική προσφορά που παρουσιάζει διαφορά μεταξύ της ηλεκτρονικής φόρμας και της έντυπης προσφοράς απορρίπτεται.

Επίσης δεν είναι αποδεκτή η αρνητική έκπτωση η οποία διατυπώθηκε στο έντυπο της ηλεκτρονικής προσφοράς.

Για τους παραπάνω λόγους η Επιτροπή προτείνει την απόρριψη της προσφοράς του Οικονομικού Φορέα «.....» για την ομάδα 12. »

6. Επειδή ο προσφεύγων άσκησε την υπό εξέταση νομίμως υπογεγραμμένη προδικαστική προσφυγή με κατάθεση στις 13/12/2018 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού, ήτοι εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του ν. 4412/2016, δοθέντος ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση της προσβαλλόμενης πράξης την 11/12/2018. Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ την υπό εξέταση προσφυγή στις 14.12.2018 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

7. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016. Επομένως, νομίμως φέρεται προς εξέταση η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στο 5ο κλιμάκιο της ΑΕΠΠ.

8. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε μέσω της εφαρμογής «επικοινωνία», στις 14/12/2018 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή προς κάθε ενδιαφερόμενο, ο οποίος ενδεχομένως θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να λάβει γνώση.

9. Επειδή ο προσφεύγων ως προσφέρων, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, δεδομένου ότι μεταξύ άλλων με την προσβαλλόμενη πράξη απορρίφθηκε η προσφορά του ως προς την Ομάδα 12. Ωστόσο, το αίτημά του που αφορά την αποδοχή της προσφοράς του και την ανάδειξή του ως προσωρινού αναδόχου, προβάλλεται απαραδέκτως, βάσει του άρθρου

Αριθμός απόφασης: 150/2019

367 Ν. 4412/2016, καθώς εκφεύγει της αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ (ΕΑ ΣΤΕ 54/2018).

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» στις 21/12/2018 τις με αριθμ. πρωτ. 33444/21-12-2018 Απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μετά λοιπών εγγράφων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 παρ. 2 του ΠΔ. 39/2017.

11. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει τα εξής «Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης ορίζεται ότι οι: «Οι προσφορές για τις εργασίες και για τα ανταλλακτικά θα δίδονται σε ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό α) επί της αξίας κάθε εργασίας του τιμολογίου της παρούσας Τεχνικής Περιγραφής, και β) επί της αξίας των ανταλλακτικών του τιμοκαταλόγου της εταιρείας που προμηθεύεται ο ανάδοχος» και στη συνέχεια αναγράφεται «ανάδοχος της κάθε ομάδας θα αναδειχθεί ο προσφέρων την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, η οποία προκύπτει από το ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, στην συγκεκριμένη ομάδα. Η ποιότητα των ανταλλακτικών του προμηθευτή θα διασφαλίζεται από κατάλληλα πιστοποιητικά».

Επιπρόσθετα η ομάδα 12 εμφανίζεται στη σελίδα 13 της διακήρυξης ως ακολούθως:»

Παρατίθεται πίνακας

«Τέλος το συμπληρωμένο και ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο από εμένα, αναλογικό έντυπο οικονομικής προσφοράς, όπως ήταν προδιατυπωμένο, το οποίο έχριζε μόνο την συμπλήρωση της έκπτωσης που προσέφερε ο οικονομικός φορέας, σύμφωνα με την διακήρυξη και την επ' αυτής μελέτη, είχε ως ακολούθως.»

Παρατίθεται πίνακας

«Ωστόσο το ηλεκτρονικό σύστημα στη θέση των γραμμών για την υποβολή της οικονομικής προσφοράς, είχε αντεστραμμένα τα πεδία σε σχέση τόσο με τον πίνακα της διακήρυξης όσο και με το προδιατυπωμένο έντυπο της οικονομικής προσφοράς. Ειδικότερα η οικονομική εκτύπωση που εξήγαγε το σύστημα στην ομάδα 12 είχε την ακόλουθη μορφή:»

Παρατίθεται πίνακας

Αριθμός απόφασης: 150/2019

«Από την προεπισκόπηση των ανωτέρω εξάγεται εύκολα το συμπέρασμα, ότι ενώ τόσο στην διακήρυξη αλλά όσο και στο αναλογικό έντυπο οικονομικής προσφοράς στην ομάδα 12 στη γραμμή 1 η απαίτηση αφορά «επισκευή - συντήρηση ελαστικών» και στη γραμμή 2 την «προμήθεια ελαστικών» ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ στο ηλεκτρονικό σύστημα στη γραμμή 1 η απαίτηση είναι «ανταλλακτικά ομάδας 12» και στη γραμμή 2 η απαίτηση είναι «υπηρεσίες ομάδας 12». Τα πεδία αυτά της ηλεκτρονικής φόρμας ουδόλως αντιστοιχούν στα πεδία της διακήρυξης καθόσον είναι αντεστραμμένη η σειρά τους αλλά και σε κάθε περίπτωση η «επισκευή - συντήρηση ελαστικών» περιγράφεται στην ηλεκτρονική φόρμα ως «υπηρεσίες ομάδας 12» ενώ η «προμήθεια ελαστικών» περιγράφεται στην ηλεκτρονική φόρμα ως «ανταλλακτικά ομάδας 12». Η ανωτέρω σύγκυση οδήγησε στην υποβολή των οικονομικών προσφορών κατά τη σειρά της διακήρυξης πλην όμως εκ παραδρομής αντεστραμμένων κατά την εφαρμογή τους στο ηλεκτρονικό σύστημα λόγω της αναστροφής των πεδίων.

Το αποτέλεσμα ήταν η οικονομική μου προσφορά ενώ ήταν σαφής και ορισμένη ως προς την δοθείσα επί τοις εκατό έκπτωση, πλην όμως τα πεδία της ηλεκτρονικής φόρμας να συμπληρωθούν ανάποδα, ήτοι στο πεδίο των ανταλλακτικών ομάδας, η έκπτωση του 18% δόθηκε επί της τιμής των 7.500,00, ενώ στις υπηρεσίες ομάδας η έκπτωση του 18% δόθηκε επί της τιμής των 81.000,00. Ωστόσο, το έντυπο της οικονομικής εκτύπωσης όπως διαμορφώθηκε από το σύστημα δεν έδειξε λανθασμένη καταχώρηση ούτε υπολόγισε αρνητικά την έκπτωση αλλά αντιθέτως εμφάνισε κανονικά τα ποσά της προσφοράς με βάση την έκπτωση του 18% με αποτέλεσμα να μην μου δημιουργηθεί καμία εύλογη απορία, ώστε να χρειαστεί να προβώ σε κάποια διόρθωση. Τα ποσά υπολογίστηκαν από το σύστημα σωστά με αποτέλεσμα η οικονομική εκτύπωση να δίνει τα σωστά αριθμητικά αποτελέσματα με βάση την έκπτωση του 18%. Σε κάθε όμως περίπτωση η έκπτωση αφορούσε ποσοστό και δεν απαιτούσε τιμές με αποτέλεσμα να προκύπτει εύλογα η δοθείσα έκπτωση του 18%. Τέλος η αναλογική φόρμα με την οικονομική μου προσφορά κατατέθηκε σωστά και χωρίς κανένα ελάττωμα.

Η οικονομική επιτροπή δεν έλαβε υπ' όψη της, την ανωτέρω προβληματική της αναντιστοιχίας τόσο στην σειρά εμφάνισης των πεδίων όσο

και στην προβληματική διατύπωσή τους μεταξύ αναλογικής και ηλεκτρονικής φόρμας, απορρίπτοντας την οικονομική μου προσφορά ήτοι της έκπτωσης του 18% που ήταν και η πλέον συμφέρουσα και θεώρησε πως υπέβαλλα αρνητική έκπτωση. Ωστόσο, όπως προβλέπει η διακήρυξη οι προσφορές γίνονται σε ποσοστό επί τοις εκατό και όχι αριθμητικά. Το ποσοστό της έκπτωσης είναι αυτό που εξετάζει τελικά η επιτροπή και όχι την υποβληθείσα τιμή σε ευρώ η οποία προκύπτει από την δοθείσα έκπτωση.

Επειδή στην παράγραφο 2.4.2.4 της διακήρυξης αναφέρεται ότι «Εφόσον οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ιδίως η οικονομική προσφορά. οι οικονομικοί φορείς επισυνάπτουν ψηφιακό υπογεγραμμένο το ηλεκτρονικό αρχείο σύμφωνα με το έντυπο οικονομικής προσφοράς της υπ' αριθμ.....μελέτης όπως αναλύεται στο άρθρο 2.4.4 της παρούσας διακήρυξης.» Σύμφωνα δε με την παράγραφο αυτή προσδίδεται αυξημένη αποδεικτική ισχύ στην αναλογική υποβολή της οικονομικής προσφοράς και μάλιστα από τη διακήρυξη η ανωτέρω παράγραφος έχει μορφοποιηθεί με έντονα μαύρα γράμματα, γεγονός που σημαίνει, ότι σε περίπτωση αμφιβολίας που δημιουργείται μεταξύ ηλεκτρονικής και αναλογικής οικονομικής προσφοράς υπερισχύει και προκρίνεται η αναλογική μορφή.

Επειδή τόσο στην ηλεκτρονική μορφή όσο και στην αναλογική το ποσοστό της προσφερόμενης έκπτωσης είναι το ίδιο δηλαδή και στις δύο μορφές η έκπτωση είναι δέκα οκτώ τοις εκατό (18%).

Επειδή η επιτροπή απέρριψε την οικονομική μου προσφορά με την αιτιολογία ότι «Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της αναλυτικής διακήρυξης η οικονομική προσφορά που παρουσιάζει διαφορά μεταξύ της ηλεκτρονικής φόρμας και της έντυπης προσφοράς απορρίπτεται.» Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω η οικονομική προσφορά τόσο στην αναλογική φόρμα όσο και στην ηλεκτρονική μορφή ήταν η ίδια δηλαδή και στις δύο φόρμες το ποσοστό έκπτωσης ήταν το ίδιο, δηλαδή δέκα οκτώ τοις εκατό (18%). Η Ανωτέρω δε παράγραφος της διακήρυξης στην οποία αναφέρεται η απόφαση της επιτροπής εφαρμόζεται όταν είναι διαφορετικό το ποσοστό της έκπτωσης δηλαδή, άλλο στην αναλογική και άλλο στην ηλεκτρονική μορφή. Δηλαδή θα είχε εφαρμογή η συγκεκριμένη παράγραφος της διακήρυξης μόνο

Αριθμός απόφασης: 150/2019

εάν η προσφορά μου ήταν 18 % στην αναλογική μορφή και π.χ. 15% στην ηλεκτρονική μορφή. Αντιθέτως και στις δύο μορφές τόσο αναλογική όσο και ηλεκτρονική η προσφορά μου ήταν 18%.».

12. Επειδή με τις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει αυτολεξεί τα εξής « ...[.] Επί των λόγων της υπό κρίσιν προσφυγής επαγόμεθα τα ακόλουθα:

Κατ'αρχάς, στο άρθρο 2.4.2.4. της διακήρυξης ορίζεται ότι: "Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και τον παραγόμενο ηλεκτρονικού αρχείου pdf (το οποίο θα υπογράφει ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf, (οι επισημάνσεις και υπογραμμίσεις δικές μας). Εφόσον οι οικονομικοί δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ιδίως η οικονομική προσφορά, οι οικονομικοί φορείς επισυνάπτουν ψηφιακά υπογεγραμμένο το ηλεκτρονικό αρχείο σύμφωνα με το έντυπο οικονομικής προσφοράς της υπαριθμ.....μελέτης όπως αναλύεται στο άρθρο 2.4.4 της παρούσας διακήρυξης".

Επομένως η ανωτέρω προβλεπόμενη στη διακήρυξη παραγωγή σχετικού μηνύματος από το σύστημα, ΔΕΝ αφορά την περίπτωση ασυμφωνίας της έντυπης με την ηλεκτρονική μορφή της οικονομικής προσφοράς, ούτε την περίπτωση που η οικονομική προσφορά υπερβαίνει τον προϋπολογισμό όπως στην υπό κρίσιν υπόθεση, αλλά την εντελώς διαφορετική περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ της συμπληρωθείσης από τον υποψήφιο ηλεκτρονικής φόρμας της οικον. προσφοράς και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου pdf.

Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης (σελ.39) εκτίθεται αναλυτικώς και με παράθεση παραδείγματος ότι "εφόσον στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα οικονομικής προσφοράς του ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να αποτυπωθεί ποσοστό

Αριθμός απόφασης: 150/2019

έκπτωσης, για λόγους σύγκρισης των προσφορών από το σύστημα, στην ως άνω ηλεκτρονική φόρμα, οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν ως τιμή προσφοράς την τιμή, με δύο (2) δεκαδικά ψηφία (αριθμό) που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσοστού της έκπτωσης που προσφέρουν από την προϋπολογισθείσα τιμή της/των ομάδων παροχής υπηρεσιών/προμηθειών"(οι επισημάνσεις και υπογραμμίσεις δικές μας). Σε εφαρμογή των ανωτέρω, ο προσφεύγων συμπλήρωσε τιμές προσφοράς και όχι ποσοστό έκπτωσης, όπως είχε πραγματοποιήσει στην έντυπη οικονομική προσφορά του και επομένως τυγχάνει αβάσιμος ο ισχυρισμός του στην προτελευταία σελίδα της υπό κρίσιν προσφυγής του, ότι προσέφερε μόνο ποσοστό έκπτωσης και το σύστημα υπολόγισε και διαμόρφωσε τα ποσά της ηλεκτρονικής προσφοράς του.

Επίσης στο παραπάνω άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης ορίζεται επί λέξει "Οικονομική προσφορά που παρουσιάζει διαφορά μεταξύ της ηλεκτρονικής φόρμας και της ψηφιακά υπογεγραμμένης οικονομικής προσφοράς βάση του εντύπου της μελέτης, θα απορρίπτεται." (οι επισημάνσεις και υπογραμμίσεις δικές μας) Η μη εφαρμογή του ανωτέρω όρου της διακήρυξης του διαγωνισμού, που διατυπώθηκε με τον πλέον σαφή και κατηγορηματικό τρόπο, θα αποτελούσε ανεπίτρεπτη παραβίαση της αρχής της ισότητας των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό.

Πλέον των ανωτέρω, στο τέλος του άρθρου 2.4.4. (σελ. 39) ορίζεται "Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) ... β) ... και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην παρούσα διακήρυξη και στην υπ' αριθμ. ....μελέτη". Επομένως δεν δύναται να γίνει αποδεκτή οικονομική προσφορά με "αρνητική" έκπτωση, η οποία προέκυψε σαφώς βάσει της προσφοράς του προσφεύγοντος, όπως είχε υποβληθεί με την συμπληρωθείσα από τον ίδιο ηλεκτρονική φόρμα. Η "αρνητική" έκπτωση προκύπτει από το γεγονός ότι στην ηλεκτρονική φόρμα της οικον. προσφοράς και ειδικώς όσον αφορά τις υπηρεσίες της ομάδας 12, δεν αναγράφεται από τον οικονομικό φορέα το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης επί του ποσού του προϋπολογισμού, όπως αναγραφόταν στην

Αριθμός απόφασης: 150/2019

έντυπη οικον. προσφορά σε ποσοστό 18%, αλλά αναγράφεται ρητώς, άνευ αιρέσεως ή αμφιβολίας, το τελικό χρηματικό ποσό στο οποίο ανέρχεται η οικονομική προσφορά του, ήτοι 66.420,00 ευρώ προ ΦΠΑ για τις υπηρεσίες της ομάδας 12, η οποία όμως έχει προϋπολογισμό μόλις 7.500 ευρώ. Επομένως υπεβλήθη οικονομική προσφορά που υπερέβαινε επτά-οκτώ φορές το ανώτατο όριο της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Η παραπάνω οικονομική προσφορά αποτυπώνεται αριθμητικώς με αρνητική "έκπτωση" ποσοστού - 785,60%, όπως εκτίθεται στο πρακτικό της επιτροπής του Διαγωνισμού και στην προσβαλλόμενη Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του .....

Άλλωστε το αποκλειστικό ππαίσμα του ίδιου του προσφεύγοντος για την εσφαλμένη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής φόρμας της οικον. προσφοράς και για την ασυμφωνία μεταξύ των δύο μορφών της οικονομικής προσφοράς του επιβεβαιώνεται απτώς από το γεγονός ότι άπαντες οι λοιποί οκτώ (8) οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν στο διαγωνισμό, δεν αντιμετώπισαν όμοιο πρόβλημα κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών τους, που ήταν απολύτως σύμφωνες μεταξύ τους κατά την ηλεκτρονική και την έντυπη μορφή τους.

Βάσει των προεκτεθέντων προκύπτει μετά βεβαιότητας ότι η με γενικό αριθμό κατάθεσης ΑΕΠΠ 1337/17-12-2018, προδικαστική προσφυγή του .....τυγχάνει παντελώς αβάσιμη και θα πρέπει να απορριφθεί».

13. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...].

14. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει τα εξής :

Αριθμός απόφασης: 150/2019

«1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής,

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία,

ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους,

[...]

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

[...]

ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

Αριθμός απόφασης: 150/2019

ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,

[...]

κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία,

[...].

15. Επειδή το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπει ότι «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών

Αριθμός απόφασης: 150/2019

φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

[...]

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας».

16. Επειδή το άρθρο 95 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» προβλέπει τα εξής « 1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ..[...]

5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:

α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης,

β) στις περιπτώσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 53, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, τότε η οικονομική προσφορά υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έκπτωσης επί της τιμής της εκτιμώμενης αξίας του υλικού ή της παροχής υπηρεσίας.

6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής, η τελευταία μπορεί να προκύπτει κατά την προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό στην τιμή του είδους, βάσει τιμών αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία».

17. Επειδή, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» προβλέπει τα εξής «1.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που

Αριθμός απόφασης: 150/2019

έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

18. Επειδή στους οικείους όρους της διακήρυξης προβλέπονται τα εξής : i) Στο άρθρο 2.4.4 με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» προβλέπονται τα εξής : «Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής η οποία προκύπτει από το ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, στην συγκεκριμένη ομάδα/ομάδες.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να καταθέσουν προσφορά για οποιαδήποτε (μια ή περισσότερες) από τις Ομάδες εργασιών-προμηθειών της μελέτης (που περιλαμβάνει όλους τους τύπους οχημάτων- μηχανημάτων- μοτοσικλετών της συγκεκριμένης Ομάδας εργασιών της μελέτης) ή και για όλες τις Ομάδες εργασιών-Προμηθειών της μελέτης, όχι όμως επιλεκτικά για επιμέρους οχήματα-μηχανήματα-μοτοσικλέτες από κάποια Ομάδα εργασιών-προμηθειών.

A. Τιμές

Οι προσφορές για τις εργασίες και για τα ανταλλακτικά θα δίδονται σε ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό α) επί της αξίας κάθε εργασίας του τιμολογίου της παρούσας Τεχνικής Περιγραφής, και β) επί της αξίας των ανταλλακτικών του τιμοκαταλόγου της εταιρείας που προμηθεύεται ο ανάδοχος. Απόσπασμα του καταλόγου αυτού που να περιέχει τα ανταλλακτικά που χρησιμοποιήθηκαν στην επισκευή θα επισυνάπτεται μαζί με τα τιμολόγια

Αριθμός απόφασης: 150/2019

του αναδόχου μετά το πέρας της επισκευής. Το απόσπασμα αυτό θα είναι σφραγισμένο και υπογεγραμμένο από τον προμηθευτή του αναδόχου.

Οι τιμές των ανταλλακτικών και των εργασιών θα προεκτιμούνται από τους αναδόχους πριν την πραγματοποίηση της επισκευής - συντήρησης και θα προεγκρίνονται από τον Προϊστάμενο του γραφείου κίνησης του ..... Η προέγκριση του γραφείου κίνησης για ανταλλακτικά με τιμή μονάδος $\geq 50\text{€}$, θα πραγματοποιείται μετά από έλεγχο τιμών της αγοράς χρησιμοποιώντας κάθε τρόπο (διαδίκτυο, τιμοκαταλόγους προμηθευτών κλπ.), διασφαλίζοντας ότι η τελική αξία της επισκευής - συντήρησης θα είναι συμφέρουσα για τον .....

Ανάδοχος της κάθε ομάδας θα αναδειχθεί ο προσφέρων την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, η οποία προκύπτει από το ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, στην συγκεκριμένη ομάδα. Η ποιότητα των ανταλλακτικών του προμηθευτή θα διασφαλίζεται από κατάλληλα πιστοποιητικά.

Εφόσον στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα οικονομικής προσφοράς του ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να αποτυπωθεί ποσοστό έκπτωσης, για λόγους σύγκρισης των προσφορών από το σύστημα, στην ως άνω ηλεκτρονική φόρμα, οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν ως τιμή προσφοράς την τιμή, με δύο (2) δεκαδικά ψηφία (αριθμό) που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσοστού της έκπτωσης που προσφέρουν από την προϋπολογισθείσα τιμή της/των ομάδων παροχής υπηρεσιών/προμηθειών.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ο συμμετέχων έχει προσφέρει επί της τιμής (χωρίς Φ.Π.Α) της ομάδας 1 του ενδεικτικού προϋπολογισμού ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΔΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ $>3,5\text{T}$ ποσοστό έκπτωσης 10%.

Στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς του Συστήματος θα συμπληρώσει ως τιμή προσφοράς 50.850,00 € όπως προκύπτει $[56.500,00 - (56.500,00 \times 0,10) = 56.500,00 - 5.650,00 \text{€} = 50.850,00$

Καθώς η οικονομική προσφορά, δηλαδή το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης, έχει αποτυπωθεί έμμεσα στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο προσφέρων θα επισυνάψει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του

Αριθμός απόφασης: 150/2019

ΕΣΗΔΗΣ το έντυπο της οικονομικής προσφορά του, σε μορφή pdf, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο και συμπληρωμένο με το αναγραφόμενο ποσοστό έκπτωσης με βάση το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς της υπ' αριθμ. ....μελέτης της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οικονομική προσφορά που παρουσιάζει διαφορά μεταξύ της ηλεκτρονικής φόρμας και της ψηφιακά υπογεγραμμένης οικονομικής προσφοράς βάση του εντύπου της μελέτης, θα απορρίπτεται.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στην παρούσα διακήρυξη και στην υπ' αριθμ. ....μελέτη», ii) Στο άρθρο 2.4.6. με τίτλο «Λόγοι απόρριψης προσφορών» αναφέρονται τα εξής «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

Αριθμός απόφασης: 150/2019

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης».

19. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

20. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής

Αριθμός απόφασης: 150/2019

(βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

21. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

22. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-

Αριθμός απόφασης: 150/2019

Bau, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

23. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει την διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό ή επιβάλλουν επί ποινή αποκλεισμού την υποβολή των στοιχείων με συγκεκριμένο τρόπο.

24. Επειδή περαιτέρω, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας αντιτίθενται επίσης σε κάθε διαπραγμάτευση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και ενός προσφέροντος στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, πράγμα που συνεπάγεται ότι, καταρχήν, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31). Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 37). Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, στο πλαίσιο διαδικασιών προκήρυξης κλειστού

Αριθμός απόφασης: 150/2019

διαγωνισμού εμπιπτουσών στην οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ 2004, L 134, σ. 114), αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39, όσον αφορά το στάδιο προεπιλογής των προσφερόντων]. Επιπλέον, η αίτηση διευκρίνισης δεν δύναται να καταλήξει στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Τέλος, και γενικά, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών ή στοιχείων των οποίων η γνωστοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, ή την εν γένει τήρηση όρου που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40). Επομένως, οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την υποβολή μη υποβληθέντος δικαιολογητικού και συνακόλουθα την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης

Αριθμός απόφασης: 150/2019

Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

25. Επειδή λόγοι που αφορούν τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως, δοθέντος ότι έχει παρέλθει η εκ του νόμου προβλεπόμενη αποκλειστική προθεσμία, (βλ. ΣΤΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66).

26.. Επειδή τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣΤΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776).

27. Επειδή η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (Ε. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ. 96).

28. Επειδή δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική

Αριθμός απόφασης: 150/2019

ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣΤΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό επιφέρει (βλ. ΣΤΕ 4720/2012).

29. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «πρέπει», «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου...», «οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

30. Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 102 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το

Αριθμός απόφασης: 150/2019

ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ).

31. Επειδή, ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του.

32. Επειδή, εν προκειμένω, προκύπτει από την αντιπαραβολή της ειδικής φόρμας συστήματος και της υποβληθείσας έντυπης οικονομικής προσφοράς, ότι το λάθος της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος και δη της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας του συστήματος, είναι το συνομολογηθέν από τον ίδιο, ήτοι ότι προφανώς έχει συμπληρώσει στα σχετικά πεδία που αφορούν τις υπηρεσίες τα ποσά που αφορούν την προμήθεια προϊόντων. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, κατά τα ειδικότερα βασίμως υποστηριχθέντα από την αναθέτουσα αρχή, εκ του εν λόγω αδιαμφισβήτητου και συνομολογηθέντος σφάλματος προκύπτει αρνητική έκπτωση των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Επομένως, υπό

αυτή την έννοια οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ότι κρίσιμο είναι το ποσό της έκπτωσης και ότι μείζονα σημασία έχει η ηλεκτρονική φόρμα συστήματος προβάλλονται αλυσιτελώς καθώς εξαίρουν ως το πλέον κρίσιμο στοιχείο το αρνητικό ποσοστό έκπτωσης.

33. Επειδή, περαιτέρω, οι εν λόγω ισχυρισμοί κρίνονται και αβάσιμοι γιατί τω όντι ο μειοδότης προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό της έκπτωσης επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης, ωστόσο, κρίσιμο είναι το σύνολο της προσφοράς, καθώς μάλιστα στην ειδική φόρμα του συστήματος δεν παρέχεται πεδίο αναγραφής της έκπτωσης αλλά αυτή συνάγεται από τα δηλωθέντα ποσά, ενώ εν πάση περιπτώσει είναι προφανές ότι ακόμη και η δήλωση συγκεκριμένου ποσοστού έκπτωσης (στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς) συνέχεται με το ποσό επί τη βάσει του οποίου υπολογίζεται και βάσει του οποίου προκύπτει το τελικό ποσό της προσφοράς. Επίσης, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι σημασία έχει κυρίως η ηλεκτρονική φόρμα προβάλλεται αλυσιτελώς γιατί ως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή είναι σαφής και ορισμένος ουσιώδης όρος /προϋπόθεση παραδεκτού της διακήρυξης η ταυτοσημία των δύο εγγράφων – εν γένει κατά τη γραμματική ερμηνεία -ήτοι της ειδικής οικονομικής προσφοράς συστήματος και της έντυπης που υποβάλλεται σε pdf, η οποία (ταυτοσημία) τίθεται επί ποινή αποκλεισμού (βλ. άρθρα 2.4.4. και 2.4.6.), δημιουργώντας δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής να απορρίψει την προσφορά της προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 28).

34. Επειδή, ως ορθώς επισημαίνει με τις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή η αναφορά συστήματος δεν αφορά στην συγκεκριμένη πλημμέλεια της προσφοράς του προσφεύγοντος, αλλά σε δυνητική διαφορά του συμπληρωμένου αρχείου με το παραγόμενο, γεγονός που δεν αφορά την προκείμενη περίπτωση, ως ρητώς συνομολογεί και ο ίδιος ο προσφεύγων Επομένως, ο εν θέματι ισχυρισμός κρίνεται αβάσιμος.

35. Επειδή, περαιτέρω, είναι προφανές ότι δεν προκύπτει ασάφεια από την οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος, το, δε, σφάλμα που υφίσταται δεν είναι δυνατόν να υπαχθεί στην κατηγορία της *de minimis* πλημμέλειας (βλ. σκέψεις 24 και 30), άλλως πρόδηλου γραφικού ή υπολογιστικού σφάλματος, που δύναται να θεραπευθεί με εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016

Αριθμός απόφασης: 150/2019

(βλ. Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο, Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, Τόμος 1, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, σελ. 957-960, πρβλ. ΑΕΠΠ 191/2017).

36. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, ο ευλόγως ενημερωμένος και κανονικά επιμελής διοικούμενος (βλ. σκέψη 22) που επιθυμεί να συμμετάσχει σε μια διαγωνιστική διαδικασία και να διεκδικήσει την ανάληψη μιας δημόσιας σύμβασης καθίσταται σαφές ότι, προφανώς, καταρχήν αναγιγνώσκει τους οικείους όρους της διακήρυξης, προκειμένου να είναι σε θέση να διαπιστώσει εάν πληροί τις τιθέμενες προϋποθέσεις συμμετοχής και εάν προτίθεται να συμμετάσχει. Σε κάθε περίπτωση, τόσο το περιεχόμενο των σχετικών όρων της διακήρυξης, όσο και το περιεχόμενο των δύο φορμών – ανεξαρτήτως χρήσης διαφορετικών λέξεων και επιλογής διαφορετικής διάταξης- ήταν σαφές και ορισμένο μη δυνάμενο να δημιουργήσει οιαδήποτε σύγχυση στον ευλόγως ενημερωμένο και κανονικά επιμελή διοικούμενο υποψήφιο ως, συνάγεται και από τις προσφορές των λοιπών οχτώ οικονομικών φορέων (ΑΕΠΠ 875/2018, όπως επικυρώθηκε με την Δ.Εφ.Θεσ. 165/2018). Επομένως, ο προβαλλόμενος λόγος του προσφεύγοντος, που υποστηρίζει ότι το λάθος της οικονομικής του προσφοράς συνιστά μη ουσιώδες, πρόδηλο σφάλμα, οφειλόμενο στη μορφή των οικείων πινάκων της διαθέσιμων προς συμπλήρωση πινάκων κρίνεται συλλήβδην με βάση τα ανωτέρω ως αβάσιμος.

37. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

38. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

39. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Αριθμός απόφασης: 150/2019

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 18^η Ιανουαρίου 2019 και εκδόθηκε την 7^η Φεβρουαρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Άννα Χριστοδουλάκου

Χρήστος Κάτρης